

stížnost po zákonu. Předpokládá, že soud vzal za pravdivé svědectví Ludvíka K-a, že stěžovatel přivezl jen dva koše řepy, takže se prý nemůže jednat o více než o nepatrných 50 kg řepy. Rozsudek však uvádí svědectví K-ovo jen jako jeden z více předpokladů závěru, jímž pak zjistil, že si stěžovatel přisvojil řepu ve větším množství v přibližné ceně 50 Kč. V nepravu je stížnost též, namítajíc, že svědek F., který byl předmětem skutků kvalifikovaných v rozsudku jako zločin § 81 tr. zák. a přestupku § 312 tr. zák., nepožíval ochrany §u 68 tr. zák., protože zakročil jako polní hlídač, neměl však při tom předepsaného odznaku. Než rozsudek zjišťuje, že F. řekl stěžovateli, že mu obsah vozu zabavuje jako starosta, a že si byl stěžovatel při svém jednání vědom, že proti němu zakročuje obecní starosta. Že zvláštní ochrana obecního starosty jako vrchnostenské osoby při úkonech bezpečnostní služby nikterak nezávisí na tom, zda nosí ten aneb onen odznak pro jiné činitele této služby předepsaný, ani sama stížnost nepopírá. Bezpodmínečně ochraně té nebylo na újmu, že v souzeném případě byl úkon obecního starosty takového druhu, při jakých jsou — byť jen pod podmínkou nosení předepsaného odznaku — ochrany §u 68 tr. zák. účastni také polní hlídači zvláště pro službu tu ustanovení.

Čís. 2752.

Zločinu braní darů ve věcech úředních (§ 104 tr. zák.) může se dopustiti nejen úředník, který v té které veřejné záležitosti rozhoduje bezprostředně, nýbrž také ten, jenž rozhodnutí věcně připravuje nebo při něm spolupůsobí, třebaš jen vyšetřováním a připravováním podkladů, potřebných k takovému rozhodnutí; vyžaduje se, by tu byla účast při vyřizování veřejné záležitosti nebo při výkonu jejího vyřízení.

Dobrozdání vyžádané podle jednotlivých předpisů živnostenského řádu okresním politickým úřadem od obce (obecního zastupitelstva) nemůže sice býti nahrazeno vyjádřením starosty samotného, týž však bere účast ve smyslu § 104 tr. zák. při vyřizování oné věci, předsedaje schůzi obecního zastupitelstva, ve které se o ní jedná a hlasuje.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1927, Zm II 409/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 1. září 1926, jímž byl stěžovatel uznán viným zločinem utržení na cti podle §u 209 tr. zák. a přestupkem podle §u 3 zákona o maření exekuce ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Rozsudkový výrok, pokud jím bylo skutkové podstatě zločinu utržení na cti podřaděno udání (obvinění) Štěpána M-a obžalovaným pro vymyšlený naň zločin zneužití moci úřední, napadá zmateční stížnost námitkou, uplatňovanou s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281

tr. ř., že dobrozdání o potřebě nového hostince dává při udělování hostinské koncese vzhledem k ustanovení §u 18 odst. čtvrtý živn. ř. obec, nikoli obecní starosta, že tedy starostovi obce nepřísluší v těchto případech vůbec žádné rozhodování o veřejných záležitostech ve smyslu §u 104 tr. zák. Námitce nelze přiznati oprávnění. Tím, že v §u 104 tr. zák. je před slovy »rozhodování o veřejných záležitostech« použito předložky »při« dává se na jevo, že zločinu braní darů ve věcech úředních může se dopustiti nejen úředník, který o té které veřejné věci rozhoduje bezprostředně, nýbrž také ten, jenž rozhodnutí věcně připravuje nebo při něm spolupůsobí, třebaš jen vyšetřováním a připravováním podkladů, potřebných k takovému rozhodnutí. Podstatným předpokladem je vždy, by tu byla účast při vyřizování veřejné záležitosti (nebo při výkonu jejího vyřízení). V souzeném případě neponechal ani soud nepovšimnutou okolnost, na kterou poukazuje zmateční stížnost, v rozsudkových důvodech je naopak zaznamenán svědecký údaj obecního starosty Štěpána M-a, podle něhož bylo k rozhodnutí, zda má se žádost o koncesi doporučiti, vždy nutným usnesení patnácti členného obecního zastupitelstva. Podle § 37 zákona ze dne 15. března 1864, čís. 4 z. zák. pro Markrabství Moravské (obecního řádu moravského) jest ovšem obecní zastupitelstvo povinno dávatí dobrá zdání, jichž si vyžádá politický úřad okresní a je nepochybně, že o takovéto dobrozdání jde také v případě, v němž se §em 18 odst. čtvrtý živn. řádu ukládá živnostenskému úřadu, by prve, než propůjčí koncesi pro některé z oprávnění uvedených v §u 16 (živnost hostinskou a výčepnickou), vyslechl obec, ve které má býti stanoviště živnosti. Dobrozdání, vyžádané podle jednotlivých předpisů živnost. řádu okresním úřadem politickým od obce (obecního zastupitelstva) nemohou arci býti nahražena vyjádřením starosty samotného (nález býv. nejv. spr. soudu ve Vídni ze dne 5. února 1912, čís. 625, Budw. č. 8709 A k §u 51 odst. třetí živn. ř.), nýbrž je nezbytno, by se na dobrozdání, které má býti podáno, usneslo obecní zastupitelstvo za šetření příslušných předpisů obecního řádu, zejména §§u 41 a násl. obecního řádu moravského. Podle §u 44 ob. řádu mor. přísluší však představenému obce (obecnímu starostovi) a jen, zašlo-li by ho něco, jeho náměstkovi, předsedati v zastupitelstvu tak, že, nepředsedal-li by v něm, je sezení neplatné. Předsedajícimu přísluší podle druhého odstavce téhož předpisu nejen započítí a skončiti sezení, nýbrž i řídití jednání a dbáti o pořádek. Nehledě tudíž k tomu, že starosta obce může u výkonu těchto svých práv a povinností uplatniti ve větší míře než ostatní členové zastupitelstva svůj vliv i na věcnou stránku usnesení, stačí s hlediska shora nastíněného právního názoru souhrn oněch práv a povinností, přikázaných mu k výkonu v sezeních obecního zastupitelstva, již po stránce formální, by bylo lze o něm říci, že bral účast při vyřizování záležitosti, která byla v konkrétním případě předmětem jednání a usnesení obecního zastupitelstva. Zvlášť významnou stává se tato jeho účast v případech, ve kterých jsou hlasy přítomných členů zastupitelstva stejně rozděleny a v nichž předsedající rozhoduje svým hlasem podle §u 45 druhý odst. obec. řádu mor. Právem dospěl tudíž soud i v souzeném případě k závěru, že obžalovaný udal pokud se týče obvinil obecního starostu Štěpána M-a u vrchnosti i pro vymý-

šlený naň zločin zneužití úřední moci, totiž pro zločin braní darů ve věcech úředních ve smyslu Šu 104 tr. zák., při čemž přichází v úvahu pachatelství tohoto zločinu při rozhodování o veřejných záležitostech.

Čís. 2753.

Ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. náleží, by ve spojení s určitou osobou byly uvedeny vědomě za okolností v § 209 tr. zák. vytčených vymyšlené skutečnosti, zakládající skutkovou podstatu zločinu způsobem, že jimi osoba ta je křivě označována jako pachatel zločinu, jehož ve skutečnosti nespáchala.

I obviněný může se dopustiti zločinu podle § 209 tr. zák., označuje-li při svém výslechu před vrchností křivě nějakou osobu jako pachatele určitého zločinu, při čemž je lhostejno, zda tak činí ze své vůle a dobrovolně, či jen k dotazu vrchnosti.

V subjektivním směru se předpokládá aspoň vědomí pachatelovo, že skutková tvrzení, zakládající křivé udání neb obvinění, jsou nepravdivými (nesprávnými).

Vědomost nepravdivosti udání je rozlišujícím znakem zločinu podle § 209 tr. zák. od přestupku podle § 487 tr. zák.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1927, Zm II 516/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 25. listopadu 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utrhání na cti podle Šu 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud uznal obžalovaného vinným ve smyslu obžaloby pro zločin utrhání na cti podle § 209 tr. zák. Šhledal křivé udání ve třech bodech: jednak v tom, že v písemném trestním oznámení učiněném dne 3. srpna 1925 u okresního soudu na Vsetíně udal svého strýce Karla Ch-ého st., 1. že podvedl dědice, 2. že chtěl obžalovanému tajně vyplatiti jeho dědický podíl, by věřitelé udavatelovi byli zkráceni, jednak v tom, že 3. dne 23. července 1926 vinil u krajského soudu v Novém Jičíně notáře Antonína N-a z vymyšleného zločinu zneužití moci úřední, jehož se prý dopustil tím, že při sdělení notářské listiny (trhové smlouvy ze dne 3. prosince 1924) osvědčil nepravdu ohledně pravosti podpisu prodávajícího Josefa Ch-ého. Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se důvodů zmatečnosti podle čí. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. a vytýkající, že nalézací soud dospěl k odsuzujícímu výroku způsobem vadným, neodůvodniv náležitě tohoto výroku a nepřihlédnuv k různým okolnostem pro posouzení subjektivní viny obžalovaného velmi závažným, nelze upříti oprávnění. Ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. náleží, by ve spojení s určitou osobou uvedeny byly vě-